

การบูรณาการหน่วยงานด้านการต่อต้านการก่อการร้ายสากล ของประเทศไทย เพื่อรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่

โลกปัจจุบันรวมถึงประเทศไทยกำลังเผชิญกับภัยคุกคามทางด้านการก่อการร้ายในรูปแบบใหม่ ๆ อาทิ เช่น การก่อการร้ายทางเครือข่าย หรือที่เรียกกันติดปากว่า สงครามไซเบอร์ (Cyber warfare) เป็นการกระทำของรัฐ-ชาติ เพื่อแทรกซึมไปยังระบบคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายมีจุดประสงค์เพื่อทำลายหรือสร้างความแตกแยก เป็นเหตุให้เกิดสงครามต่อการปฏิบัติการทหาร ทั้งภาคพื้นดิน อากาศ และทางทะเล

เหตุการณ์ก่อการร้ายสากลปัจจุบันที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นบ่อยครั้งมาก จากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ๆ มีแนวโน้มและรูปแบบที่จะเกิดสูงขึ้น เป็นการก่อการร้ายสากลในรูปแบบของสงครามศาสนาและอุดมการณ์ (Religious and Ideological Terrorism) โดยกลุ่มก่อการร้ายที่อ้างอุดมการณ์ทางศาสนาไม่ใช่เพียงศาสนาใดศาสนาหนึ่งแต่จุดโฟกัสจะอยู่ที่ Jihadi Terrorism จะเป็นการปฏิบัติการแถบประเทศเลบานอน ตุรกี อียิปต์ ฝรั่งเศส เบลเยียม และอินโดนีเซีย พร้อมจะดำเนินการทำสงครามในรูปแบบของสงครามศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มไอเอส (Islamic state) ที่ยังคงเป็นภัยคุกคามสำคัญ เพราะกลุ่มไอเอส มีประเทศซีเรียและอิรักเป็นฐานที่มั่น ในการปฏิบัติการ สามารถหาสมาชิกและสร้างแรงจูงใจในการก่อการร้ายให้กับผู้ก่อการร้ายได้ทั่วโลก และยังมีผลกระทบมายัง 3 จังหวัดชายแดนของประเทศไทยบางส่วนอีกด้วย ในอุดมการณ์สร้างรัฐอิสลามเหมือนกัน การก่อการร้ายแบบหมาป่าเดี่ยวตาย หรือ โลนวล์ฟ เรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า การก่อการร้ายในบ้านเกิดหรือ โฮมโกร์วัน (Home grown terrorist) เป็นปรากฏการณ์ใหม่ของการก่อการร้ายที่มีพัฒนาการจากคนในชาติตนเองที่ซึมซับอุดมการณ์ของกลุ่มก่อการร้าย หรือบางคนมีความเกลียดชังสภาพสังคมที่ตนดำรงอยู่จนกลายเป็นผู้ก่อเหตุรุนแรงขึ้นในประเทศของตนเอง เป็นการกระทำที่มุ่งให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้คนในบ้านเกิดเมืองนอนของตน โดยมีเป้าหมายในการสร้างความหวาดกลัวให้เกิดขึ้นเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง ศาสนา หรือความเชื่อ ทั้งนี้แนวโน้มการโจมตีในลักษณะดังกล่าวจะเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการพัฒนาของขบวนการก่อการร้ายในการแสวงหาแนวร่วมการฝึกผู้ก่อการร้ายและการโฆษณาชวนเชื่อ สามารถดำเนินการโดยผ่านทาง

อินเทอร์เน็ต ผู้ก่อการร้ายอิสระสามารถเข้าถึงความรู้และประสบการณ์การก่อการร้ายได้จากกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่มีประสบการณ์ทั่วโลกผ่านหน้าจคอมพิวเตอร์ความเสี่ยงและผลกระทบจากการก่อการร้ายในรูปแบบใหม่นี้จะมีความเสี่ยงสูง เพราะป้องกันได้ยาก แต่การโจมตีมักจะไม่ส่งผลกระทบระยะยาว เนื่องจากตัวผู้ก่อการร้ายมีศักยภาพต่ำ เพราะทำเพียงลำพังไม่ได้ทำเป็นขบวนการ และไม่สามารถทำอย่างต่อเนื่องเพราะมีโอกาสสูงที่จะถูกจับกุมได้¹

ภัยก่อการร้ายรูปแบบใหม่โดยการใช้ระเบิดนิวเคลียร์ในอวกาศ แทนการโจมตีโดยตรงภาคพื้นดิน เมื่อปี 2560 เลขาธิการป้องกันตนเองของ สหราชอาณาจักร Liam Fox ได้ออกมาเตือนถึงภัยก่อการร้ายโดยใช้ระเบิดนิวเคลียร์ในอวกาศ ความเป็นไปได้ในอดีตนั้นอยู่ในระดับต่ำ แต่เมื่อ อิหร่าน ออกมาแถลงว่าประสบความสำเร็จในการเสริมสมรรถนะแร่ยูเรเนียมสำเร็จ ปัจจุบันภัยรูปแบบการใช้ระเบิดนิวเคลียร์ในอวกาศ จึงเกิดความเสี่ยง และความเป็นไปได้สูงมีมากขึ้น

ความเป็นมาของการก่อการร้าย

การก่อการร้ายสากลถูกใช้เป็นวิธีการเพื่อบรรลุเป้าหมายทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง โดยในครั้งแรกที่มีการบันทึกลงในประวัติศาสตร์ การก่อการร้ายเกิดขึ้นในคริสต์ศักราชที่ 66 โดยกลุ่มชาวยิวหัวรุนแรง “ซาคารี” ใช้การก่อการร้ายทำการก่อกบฏเพื่อให้ผู้ปกครองชาวโรมันออกไปจากดินแดนของปาเลสไตน์ “การก่อการร้าย” หรือ Terrorism (เทอ-โร-ริ-ซึ่ม) บัญญัติขึ้นเป็นครั้งแรกในห้วงการปฏิวัติฝรั่งเศสในปี คริสต์ศักราช 1795 เนื่องจากมีประชาชน กลุ่มหนึ่งพยายามก่อความไม่สงบ โดยการวัตถุประสงค์เป็นอาวุธสังหาร ทำให้เกิดผลเสียหายมีผู้บาดเจ็บจำนวนมากทรัพย์สินเสียหายมากรัฐบาลฝรั่งเศสจึงได้ดำเนินการปราบปรามและลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรุนแรงจึงเป็นที่มาของการขนานนามผู้ก่อเหตุรุนแรงนี้ว่า “Terrorism” และเรียกการปกครองของรัฐบาลในขณะนั้น ว่า “ยุคแห่งความกลัว” (Reign of Terror)²

สำหรับเหตุการณ์การก่อการร้ายสากลที่ทำให้คนทั้งโลกได้รู้สึกสะพรึงกลัวภัยจากการก่อการร้าย เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 เมื่อวันที่ 11 กันยายน ปีคริสต์ศักราช 2001 โดยกลุ่มอัลกออิดะห์ ได้ทำการปล้นยึดเครื่องบินโดยสาร จำนวน 4 ลำ นำมาใช้เป็นอาวุธ

ในการโจมตีสหรัฐอเมริกา ที่คนทั้งโลกได้รับรู้ในเหตุการณ์ NINE-ONE-ONE ทำให้มีผู้เสียชีวิตมากที่สุดคือ 2,986 คน และผู้ก่อการร้ายพลีชีพ 19 คน ซึ่งเป็นเหตุการณ์ครั้งแรกที่แผ่นดินใหญ่ของสหรัฐอเมริกา ถูกโจมตีจากการก่อการร้ายสากล

การก่อการร้ายสากลที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

ประเทศไทยที่ผ่านมา มีเหตุการณ์การก่อการร้ายที่สำคัญๆ ประกอบไปด้วย เหตุการณ์ยึดสถานทูตอิสราเอลโดยกลุ่ม Black September ในวันที่ 28 ธันวาคม 2515 โดยสมาชิกขบวนการก่อการร้ายปาเลสไตน์ในนามของ The Black September Organization จำนวน 4 คน ได้บุกเข้ายึดสถานทูตอิสราเอลประจำประเทศไทย ตั้งอยู่ที่ถนนหลังสวน กรุงเทพฯ และจับบุคคลที่อยู่ในสถานทูตไว้เป็นตัวประกัน 6 คน โดยยื่นข้อเรียกร้องต่อทางการอิสราเอล 3 ข้อ อาทิ เรียกร้องการปล่อยตัวนักโทษ 36 คนในเรือนจำ เหตุการณ์สงบลงด้วยการเจรจาของรัฐบาลไทย และเอกอัครราชทูตอียิปต์ประจำประเทศไทย และผู้นำทางศาสนาอิสลามของไทย การปฏิบัติการที่สำคัญคือใช้การเจรจาต่อรองใช้เวลาในการเจรจา 19 ชั่วโมง โดยรัฐบาลไทยตกลงได้จัดเครื่องบินเที่ยวบินพิเศษพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่คุ้มกันนำออกไปส่ง ณ กรุงไคโร ประเทศอียิปต์ โดยไม่มีเหตุการณ์รุนแรงเกิดขึ้น บุคคลสำคัญที่ยอมเป็นตัวประกันออกไปกับผู้ก่อการร้ายคือ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศในขณะนั้น ซึ่งนับว่าเป็นเหตุการณ์ก่อการร้ายสากลที่เกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย³

เหตุการณ์ปล้นยึดเครื่องบินโดยสาร เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2524 ผู้ก่อการร้ายกลุ่มคอมมานโด จิฮัด มูฟเมนต์ (Commando Jihad Movement) จำนวน 5 คน ได้ปล้นยึดเครื่องบินโดยสาร สายการบิน Garuda ของอินโดนีเซีย ขณะบินขึ้นจากสนามบินปาเล็มบังไปยังเมืองเมดาน และเรียกร้องให้รัฐบาลอินโดนีเซีย ปล่อยนักโทษการเมืองอินโดนีเซียที่ถูกคุมขังอยู่ตามสถานที่ต่างๆ ในประเทศไปส่งยังกรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา ต่อจากนั้นได้บังคับให้นำเครื่องบินไปจอดแวะเติมน้ำมันและขอเสบียงที่สนามบินปีนัง มาเลเซีย และเดินทางต่อมายังประเทศไทยลงที่สนามบินดอนเมือง ประเทศไทย ทางฝ่ายไทยและฝ่ายอินโดนีเซียได้เจรจาต่อรองกับผู้ก่อการร้ายจนถึงวันที่ 30 มีนาคม 2524 จนในที่สุดได้ตกลงใจที่จะใช้กำลังเข้าช่วยเหลือตัวประกัน โดยฝ่ายไทยเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติการ และฝ่ายอินโดนีเซียใช้หน่วยจู่โจมเข้าช่วยเหลือตัวประกัน เมื่อวันที่

31 มีนาคม 2524 เวลา 02.35 น. ผลการปฏิบัติการผู้ก่อการร้ายเสียชีวิต 4 คน บาดเจ็บ 1 คน หน่วยจู่โจมอินโดนีเซียเสียชีวิต 1 คน นักบินที่ 1 เสียชีวิต และผู้โดยสาร 43 คน ปลอดภัย⁴

เหตุลอบวางระเบิดบริษัท A.E.NANA (เอ.อี.นา.นา.) เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2525 เกิดเหตุลอบวางระเบิดบริษัท A.E.NANA (เอ.อี.นา.นา.) จำกัด เลขที่ 27-29 ถนนอนุวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ ซึ่งเคยเป็นที่ทำการของกงสุลกิตติมศักดิ์อิรัก กรุงเทพฯ โดยเหตุการณ์มีผู้นำกระเปาะเอกสารซึ่งบรรจุระเบิดชนิด C4 น้ำหนักประมาณ 10 ปอนด์ วางทิ้งไว้ในสำนักงานฯ และ ได้เกิดระเบิดขึ้นเมื่อเวลา 16.27 น. ขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจ แผนกวัตถุระเบิด กองพลาธิการ กรมตำรวจ กำลังพยายามจะนำกระเปาะดังกล่าวออกจากตัวอาคารเป็นผลให้อาคารบริษัท เอ.อี.นา.นา จำกัด ซึ่งเป็นตึก 2 ชั้น 2 คูหา พังถล่มลงมา มีผู้เสียชีวิต 1 นาย คือ พ.ต.ท.สุรัตน์ สุมานัส หัวหน้าแผนกวัตถุระเบิด เจ้าหน้าที่ตำรวจ บาดเจ็บ 4 คน และประชาชนบาดเจ็บ 13 คน ต่อมาในวันที่ 3 ธันวาคม 2525 ผู้ก่อการร้ายขบวนการปฏิบัติการอิสลามแห่งอิรัก (Iraqi Islamic Action Organization) ได้โทรศัพท์แจ้งไปยังสำนักข่าว AFP ในกรุงปารีสอ้างความรับผิดชอบกรณีระเบิดดังกล่าว⁵

นักศึกษาพม่ากลุ่ม Vigorous Burmese Warriors บุกยึดสถานทูตพม่า กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 1 ต.ค.2542 นักศึกษาพม่า กลุ่ม Vigorous Burmese Warriors (วิเกอะเรียส เบอयीมีสวอริเออส์) บุกยึดสถานทูตพม่า กรุงเทพฯ โดบจับตัวประกันไว้เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลพม่าปล่อยตัวนักโทษการเมือง พร้อมทั้งให้เปิดการเจรจาคณะกรรมการสภาผู้แทนประชาชน และให้รัฐบาลทหารร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนประชาชนตั้งรัฐบาลผสมทางการไทยได้เข้าเจรจา โดยจัดเฮลิคอปเตอร์พร้อมตัวประกันสำคัญคือ ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร รมช.ต่างประเทศ (ขณะนั้น) ไปส่งที่บ้านแม่เพียงเล็ก จ.ราชบุรี เขตอิทธิพลของ กะเหรี่ยง เค เอ็น ยู

กองกำลังกะเหรี่ยง กลุ่ม God's Army บุกยึดโรงพยาบาลศูนย์ราชบุรี เมื่อวันที่ 24 ม.ค.2543 กองกำลังกะเหรี่ยง กลุ่ม God's Army (ก๊อดส์ อาร์มี) จำนวน 10 คนบุกยึดโรงพยาบาลศูนย์ราชบุรี โดยจับแพทย์ พยาบาล และผู้ป่วยไว้เป็นตัวประกัน เรียกร้องให้รัฐบาลทหารพม่ายุติการปราบปรามชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดน ทางการไทยได้สั่งการ

ให้หน่วยต่อต้านการก่อการร้ายสากลเข้าช่วยเหลือตัวประกันทำการบุกยึด รพ.ศูนย์ราชบุรี
ปรากฏว่าทหาร ก๊อด อาร์ มี เสียชีวิตทั้งหมด ขณะที่เจ้าหน้าที่ไทยได้รับบาดเจ็บ 8 นาย

แนวโน้มภัยคุกคามของการก่อการร้ายโลก

ตลอดปี 2559 มีเหตุการณ์ความรุนแรงและการก่อการร้ายที่สร้างความเสียหายรุนแรง
เกิดขึ้นหลายเหตุการณ์ ล่าสุดคือ การก่อการร้ายในบริเวณใกล้เคียงกับสนามกีฬาเมือง
อิสตันบูล ประเทศตุรกี เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2559 ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 29 ราย และ
ผู้ได้รับบาดเจ็บ 166 คน ซึ่งผมขอแสดงความเสียใจมา ณ ที่นี้ เหตุการณ์ก่อการร้ายที่
เพิ่มขึ้นในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีความเชื่อมโยงกับกลุ่มก่อการร้ายที่มีศักยภาพสูงซึ่งมีฐานที่
มั่นอยู่ในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ โดยเฉพาะกลุ่มไอเอสที่ทำสงครามกลางเมือง
อยู่กับฝ่ายรัฐบาลซีเรีย ซึ่งมีความเชื่อว่าแต่ละฝ่ายต่างมีมหาอำนาจคอยหนุนหลัง สงคราม
ในซีเรียได้ดำเนินมาอย่างยาวนาน จนทำให้เกิดความกังวลว่า หากสงครามยังไม่ยุติอาจ
ลุกลามกลายเป็นสงครามโลกครั้งที่ 3 ในที่สุด จากเหตุการณ์ก่อการร้ายที่มีแนวโน้ม
เกิดขึ้นบ่อยครั้งมากขึ้น เราทุกคนจึงควรตระหนักและรับรู้ถึงภัยคุกคามของการก่อ
การร้ายในโลกมีแนวโน้มและรูปแบบที่จะเกิดขึ้นอย่างไร เพื่อให้เกิดความระมัดระวังและ
ความเข้าใจมากขึ้นถึงสถานการณ์การก่อการร้ายทั่วโลก บทความตอนนี้ จึงขอเสนอ
แนวโน้มภัยคุกคามของการก่อการร้ายระดับโลก ดังต่อไปนี้

1. การก่อการร้ายจะอยู่ในรูปของสงครามศาสนาและอุดมการณ์ (Religious and
Ideological Terrorism) การก่อการร้ายในรูปแบบของสงครามศาสนา เป็นประเด็นที่
ได้รับความสำคัญในเชิงนโยบายมากขึ้น นับตั้งแต่การโจมตีที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก
เลบานอน ตุรกี อียิปต์ ฝรั่งเศส เบลเยียม และอินโดนีเซีย โดยกลุ่มก่อการร้ายที่อ้าง
อุดมการณ์ทางศาสนาไม่ใช่เพียงศาสนาใดศาสนาหนึ่งแต่จุดโฟกัสจะอยู่ที่ Jihadi
Terrorism โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มไอเอสที่ยังคงเป็นภัยคุกคามสำคัญ เพราะกลุ่มไอเอสมี
ประเทศซีเรียและอิรักเป็นฐานที่มั่นในการปฏิบัติการ และมีการเผยแพร่อุดมการณ์ มี
โครงสร้างแบบกระจายอำนาจ ทำให้สามารถหาสมาชิกและสร้างแรงจูงใจในการก่อการ
ร้ายให้กับผู้ก่อการร้ายได้ทั่วโลก อีกทั้งยังสนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายอื่นที่มีอุดมการณ์สร้าง
รัฐอิสลามเหมือนกันความเสี่ยงและผลกระทบจากการก่อการร้ายในรูปของสงครามศาสนา
มีความเสี่ยงและผลกระทบสูง เพราะป้องกันได้ยาก ผู้ก่อการร้ายอาจไม่เคยมีประวัติติดต่อ

กับกลุ่มไอเอสมาก่อน กลุ่มไอเอสยังเป็นขบวนการที่มีศักยภาพสูงสามารถปฏิบัติการได้อย่างต่อเนื่อง มากยิ่งกว่านั้น การตัดสินใจเข้าจัดการกับกลุ่มไอเอสในอิรักและซีเรียอย่างเบ็ดเสร็จ อาจทำให้เกิดการตอบโต้จากกลุ่มก่อการร้ายรุนแรงขึ้น ด้วยเหตุนี้นโยบายของโดนัลด์ ทรัมป์ ที่จะจัดการกับกลุ่มไอเอสอย่างสิ้นซาก รวมถึงหากมีการห้ามมุสลิมเข้าประเทศตามที่หาเสียงไว้จริง อาจก่อให้เกิดการตอบโต้กลับโดยการก่อการร้ายในสหรัฐฯ มากขึ้นและหากนโยบายประเทศอื่นๆจะมีลักษณะเดียวกับทรัมป์เพิ่มขึ้นก็จะเพิ่มอาณาเขตความขัดแย้งได้

2.การก่อการร้ายจะเป็นแบบโฮมโกรว์นหรือโลนวูล์ฟ (Home grown terrorist or Lone wolf) โฮมโกรว์นและโลนวูล์ฟ เป็นปรากฏการณ์ใหม่ของการก่อการร้าย ที่พัฒนาการจากคนในชาติตนเองที่ซึมซับคำสอนและอุดมการณ์ของกลุ่มก่อการร้าย หรือบางคนมีความเกลียดชังสภาพสังคมที่ตนดำรงอยู่ จนกลายเป็นผู้ก่อเหตุรุนแรงขึ้นในประเทศของตนเอง เช่น เหตุการณ์ระเบิดในงานบอสตัน มาราธอน ที่สหรัฐอเมริกา เมื่อปี 2556 ซึ่งสองพี่น้องมีอวาระระเบิดเป็นคนสัญชาติอเมริกัน หรือเหตุการณ์ใช้อาวุธบุกเดี่ยวร้านช็อกโกแลตคาเฟ่จับตัวประกันในซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ในปี 2557 ซึ่งผู้ก่อเหตุเป็นคนที่อาศัยและทำงานอยู่ในออสเตรเลียมาเป็นเวลานาน การโจมตีโดยโลนวูล์ฟทำให้มีผู้เสียชีวิตในประเทศตะวันตก คิดเป็นร้อยละ 70 ของการตายที่เกิดจากการก่อการร้ายในประเทศตะวันตก นับตั้งแต่ปี 2549 ซึ่งไม่ได้เกิดจากรากฐานความเชื่อของศาสนาอิสลามเป็นประเด็นหลัก แต่ร้อยละ 80 ของการโจมตีโดยโลนวูล์ฟมาจากสาเหตุที่ผสมผสานกันระหว่างผู้นิยมลัทธิขวาจัด (Right Wing Extremists) ผู้นิยมลัทธิชาตินิยม (Nationalists) การต่อต้านรัฐบาล (Anti-government elements) และลัทธิหัวรุนแรงทางการเมืองประเภทอื่นๆ ทั้งนี้ แนวโน้มการโจมตีโดยโลนวูล์ฟจะเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการพัฒนาของขบวนการก่อการร้ายในการแสวงหาแนวร่วม การฝึกผู้ก่อการร้ายและการโฆษณาชวนเชื่อสามารถดำเนินการผ่านอินเทอร์เน็ต ผู้ก่อการร้ายอิสระสามารถเข้าถึงความรู้และประสบการณ์การก่อการร้ายได้จากกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่มีประสบการณ์ทั่วโลกผ่านหน้าจอบทสนทนา นอกจากนี้ ผู้ที่เข้าร่วมสู้รบกับกลุ่มไอเอสอาจเดินทางกลับมาก่อเหตุในประเทศของตนเอง โดยมีการประมาณการณ์ว่า มีคนต่างประเทศเดินทางเข้าร่วมสู้รบในอิรักและซีเรีย 25,000 ถึง 30,000 คนจาก 100 ประเทศ ตั้งแต่ปี 2554 (ตัวเลขนับถึง

ครั้งแรกของปี 2558) เป็นนักรบจากยุโรปร้อยละ 21 และจากประเทศเพื่อนบ้านใน ตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือร้อยละ 50 ความเสี่ยงและผลกระทบจากการก่อการ ร้ายของโหนดูล์ฟมีความเสี่ยงสูง เพราะป้องกันได้ยาก แต่การโจมตีมักจะไม่ส่งผลกระทบ ระยะยาว เนื่องจากตัวผู้ก่อการร้ายมีศักยภาพต่ำ เพราะทำเพียงลำพัง ไม่ได้ทำเป็น ขบวนการ และไม่สามารถทำอย่างต่อเนื่อง เพราะมีโอกาสสูงที่จะถูกจับกุมได้

3. ความรุนแรงและความแนบเนียนของการโจมตีจะเพิ่มสูงขึ้น การวิจัยพบว่า หากประเทศ หนึ่งๆ มีอัตราการขยายตัวของอุตสาหกรรมร้อยละ 1 จำนวนการก่อการร้ายแบบฆ่า ตัวตายจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ซึ่งอธิบายได้ว่า ในประเทศที่ร่ำรวยขึ้น จะมีระบบป้องกัน การก่อการร้ายที่ดีขึ้น การก่อการร้ายเป็นไปได้ยากขึ้น ทำให้การโจมตีแบบพลีชีพ (Suicide Attacks) จะถูกใช้มากขึ้น และประชาชนผู้บริสุทธิ์จะตกเป็นเป้าหมายการโจมตี มากขึ้น เพราะมีความสามารถในการป้องกันตนเองต่ำกว่าเจ้าหน้าที่รัฐ แนวโน้มการก่อ การร้ายในประเทศอุตสาหกรรมและประเทศพัฒนาแล้ว ผู้ก่อการร้ายจะใช้วิธีการโจมตี ที่รุนแรง แต่ตรวจจับได้ยากมากขึ้น เช่น การระเบิดพลีชีพ (Suicide Bomb) การขับ รถบรรทุกเข้าชนฝูงชนในเมืองนิส ประเทศฝรั่งเศส การใช้อาวุธที่ไม่ปกติที่ไม่สามารถ ตรวจจับได้เหมือนอาวุธทั่วไป เช่น อาวุธเคมี อาวุธชีวภาพ อาวุธรังสี เป็นต้น ความเสี่ยง และผลกระทบจากการก่อการร้ายในลักษณะนี้ พบว่า ความรุนแรงของผลกระทบจะเพิ่ม มากขึ้น ตามขนาดความรุนแรงของการโจมตี ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นได้ค่อนข้างสูง แต่ผลกระทบมักเป็นระยะสั้น เพราะไม่สามารถทำได้บ่อยครั้ง แนวโน้มภัยคุกคามการก่อ การร้ายจะทำให้เราทุกคนเตรียมพร้อมกับทุกสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต เพราะไม่ว่าเหตุการณ์ก่อการร้ายจะเกิดขึ้นประเทศใด ย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศไทยไม่โดย ทางตรงก็ทางอ้อม โดยเฉพาะผลกระทบทางเศรษฐกิจ ดังนั้น อย่าเพิกเฉยต่อสิ่งที่คุณเหมือน อยู่นี้ใกล้ตัว เพราะเราไม่มีทางรู้ได้ว่า สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวอาจจะขยับเข้ามาอยู่ใกล้ตัวเมื่อใดก็ได้⁴

ในด้านปัญหาการก่อการร้ายแรงขับเคลื่อนของการต่อสู้เชิงอุดมการณ์ยังคงมีอยู่อย่าง เข้มแข็งและขยายอุดมการณ์ความเชื่อไปสู่คนและกลุ่มบุคคลในพื้นที่ที่มีเงื่อนไขพร้อมที่จะ เปลี่ยนแปลงตนเองเป็นผู้ก่อการร้ายในหลายรูปแบบ โดยเงื่อนไขที่เป็นปัจจัยผลักดันที่ สำคัญ ได้แก่ ความคับแค้นอันเนื่องมาจากปัญหาการไม่ได้รับความเป็นธรรมในทาง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และอัตลักษณ์ทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม และการแปรเปลี่ยน

ความเชื่อทางศาสนาให้เป็นพลังผลักดัน นอกจากนี้ การเผยแพร่แนวคิดรุนแรงของกลุ่มก่อการร้ายสากลและกลุ่มหัวรุนแรงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงดำรงอยู่ทั้งการก่อการร้ายจากกลุ่มหัวรุนแรงในพื้นที่ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากต่างประเทศและการแทรกซึมเข้ามาปฏิบัติการเองจากกลุ่มก่อการร้ายนอกภูมิภาค โดยอาศัยช่องว่างด้านมาตรการการรักษาความปลอดภัยและชายแดนที่เปราะบางของประเทศ ในภูมิภาค รวมถึงการเชื่อมโยงติดต่อและการเผยแพร่ความคิดอุดมการณ์ของกลุ่มก่อการร้ายผ่านทาง อินเทอร์เน็ตและสังคมออนไลน์ ทั้งนี้ แม้ว่าประเทศไทยจะไม่ใช่เป้าหมายการโจมตีโดยตรงของกลุ่มก่อการร้ายสากลแต่ยังคงมีความจำเป็นที่ต้องเฝ้าระวังความเสี่ยงโดยเฉพาะการใช้เป็นสถานที่พักพิงและอำนวยความสะดวกในการก่อการร้ายจากกลุ่มก่อการร้ายทั้งในและนอกภูมิภาค และการก่อความรุนแรงในเมือง⁶

นโยบายการแก้ปัญหาการก่อการร้ายสากล

นิยามคำว่า การก่อการร้ายสากล หรือการก่อการร้ายระหว่างประเทศ (International Terrorism) ซึ่งหมายความรวมถึง การก่อการร้ายที่เกี่ยวข้องกับพลเมือง หรืออาณาเขตที่มากกว่าหนึ่งประเทศ ดังนั้น การก่อการร้ายสากล จึงเป็นปัญหาของทุกประเทศในโลก ซึ่งกลุ่มหรือองค์กรก่อการร้าย อาจได้รับการสนับสนุนจากประเทศที่ตนอยู่ หรือจากภายนอกประเทศ เช่น การใช้เป็นแหล่งพักพิง หรือให้การสนับสนุนอื่นใด จากกรณีนี้จะเห็นได้จากการที่สมัชชาแห่งองค์การสหประชาชาติและคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ เรียกร้องให้ประชาคมโลกร่วมกันจับกุมตัวผู้กระทำความผิด และผู้ให้การพักพิงต่อผู้กระทำความผิด รวมถึงตอบโต้ผู้ก่อการร้ายในด้านมาตรการทางการเงิน (Terrorist financing) มาตรการด้านการเมือง การตรวจคนเข้าเมือง การแลกเปลี่ยนข่าวสาร รวมทั้งการให้สมาชิกเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาการตอบโต้การก่อการร้าย⁷

การก่อการร้ายสากล International Terrorist ได้แก่ การปฏิบัติการ (คุกคามหรือใช้ความรุนแรง) ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่มุ่งหวังผลตามเงื่อนไขข้อเรียกร้องทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งส่วนใหญ่จะปฏิบัติการล่องล่ำเขตแดนหรือเกี่ยวพันกับชาติอื่น การกระทำนั้นอาจเป็นไปโดยเอกเทศปราศจากการสนับสนุนจากรัฐใดๆ หรือมีรัฐใดหนึ่งสนับสนุนรู้เห็นก็ได้เมื่อเกิดขึ้นย่อมมีผลกระทบโดยตรงต่อประโยชน์ของชาติ พันธกรณีระหว่างประเทศ นโยบายของชาติทั้งด้านการเมือง และการป้องกันประเทศ การเศรษฐกิจ

และสังคมจิตวิทยาชื่อเสียงและเกียรติภูมิของชาติ ทั้งนี้ให้รวมถึงการกระทำที่ผิดตามอนุสัญญา หรือข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือ พิธีสารระหว่างประเทศที่กำหนดโดยสหประชาชาติ

ประเทศไทยจะไม่ใช้เป้าหมายโดยตรงของการก่อการร้ายสากล แต่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการก่อการร้ายที่อาจเกิดขึ้นในประเทศได้ ด้วยในปัจจุบันภัยคุกคามในรูปแบบที่ไร้ขอบเขตในการปฏิบัติการ มีการกระจายเป็นกลุ่มเล็กๆ และมีอำนาจตัดสินใจปฏิบัติการโดยอิสระมากขึ้น โดยที่ไทยเป็นประเทศเปิดเสรี ทำให้ผู้ก่อการร้ายสากลสามารถใช้ประเทศไทยเป็นเส้นทางผ่าน แหล่งพักพิงชั่วคราว และแหล่งจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนในการปฏิบัติการ เช่น เอกสารปลอม อาวุธ การอำพรางรูปพรรณและสถานะของบุคคล การรวบรวมข่าวสารและเงินทุน รวมถึงความพยายามในการจัดตั้งเครือข่ายปฏิบัติการ เนื่องจากไทยมีปัจจัยเกื้อกูลหลายประการ เช่น เป็นศูนย์กลางการคมนาคม การบังคับใช้กฎหมาย และการรักษาความปลอดภัยที่ย่อนยาน ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และปัญหาการทุจริตประพดติมิชอบของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ในปัจจุบันประเทศไทยมีหน่วยงานที่ดำเนินการเรื่องการก่อการร้ายสากลคือ สภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) เป็นหน่วยงานระดับนโยบายในการขับเคลื่อนในภาพรวมเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศและรวมถึงปัญหาทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายสากลของประเทศไทย ซึ่งเมื่อ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2526 รัฐบาลไทยโดยมติคณะรัฐมนตรี ตามข้อเสนอของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายหลักและแนวความคิดในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากลและต่อมาแก้ไขเป็นนโยบายแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลของประเทศไทย และให้มีการจัดตั้งองค์กรระดับนโยบายและอำนวยการในรูปแบบคณะกรรมการ เรียกว่า คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (นอก.) มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ 1) พิจารณา กำหนดนโยบาย และการดำเนินการตามนโยบายการแก้ไขปัญหาก่อการร้ายสากลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ 2) ศึกษาปัญหา ติดตาม และประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายสากลตามช่วงเวลาอย่างต่อเนื่อง 3) เมื่อสถานการณ์ก่อการร้ายเกิดขึ้นในประเทศหรือนอกประเทศ กรรมการนี้จะต้องปฏิบัติการ ณ ที่ที่กำหนดไว้จนสถานการณ์สงบเรียบร้อย หากกรรมการผู้ใดไม่สามารถมาปฏิบัติหน้าที่ได้จะต้องมอบหมายผู้แทนที่มี

อำนาจตกลงใจปฏิบัติหน้าที่แทน และกรรมการคณะนี้จะได้พิจารณาและเสนอแนะ
 มาตรการปฏิบัติแก่รัฐบาลเพื่อตกลงใจต่อไป 4) มอบหมายมาตรการปฏิบัติและอำนาจการ
 ในการแก้ไขปัญหาแล้วแต่กรณีให้หน่วยในองค์กรปฏิบัติทำหน้าที่ควบคุมสถานการณ์ หรือ
 อาจมอบหมายให้หน่วยกำลังพิเศษอื่นตามความจำเป็นแล้วแต่กรณี 5) แต่งตั้ง
 คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานได้ตามความจำเป็น 6) มีอำนาจเชิญบุคคลมาชี้แจง
 ข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็นเพื่อการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการ 7) หากมีปัญหาในทาง
 บริหารที่จำเป็นและเร่งด่วน ให้ประธานกรรมการคณะนี้มีอำนาจในการพิจารณาตกลงใจ
 และสั่งการ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบต่อไป⁸

คณะกรรมการนโยบายและอำนาจการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (นอก.) เป็น
 คณะกรรมการ ระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง จำนวน 25 ท่าน ประกอบด้วย 1) นายกรัฐมนตรี
 ประธานกรรมการ 2) รองนายกรัฐมนตรี (ฝ่ายความมั่นคง) รองประธานกรรมการ
 3) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมหาดไทย 4) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
 5) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ 6) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
 7) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 8) รัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงพลังงาน 9) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย 10) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 ยุติธรรม 11) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี 12) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี 13) อัยการสูงสุด
 14) ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ 15) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
 16) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด 17) ผู้บัญชาการทหารบก 18) ผู้บัญชาการทหารเรือ
 19) ผู้บัญชาการทหารอากาศ 20) เจ้ากรมยุทธการทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด
 20) อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย 21) ผู้แทนส่วนราชการและผู้ทรงคุณวุฒิ
 ที่เกี่ยวข้อง 22) เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ 23) รองเลขาธิการสภาความมั่นคง
 แห่งชาติ 24) ผู้อำนวยการสำนักความมั่นคงกิจการภายนอกประเทศ 25) สำนักงานสภา
 ความมั่นคงแห่งชาติ⁹

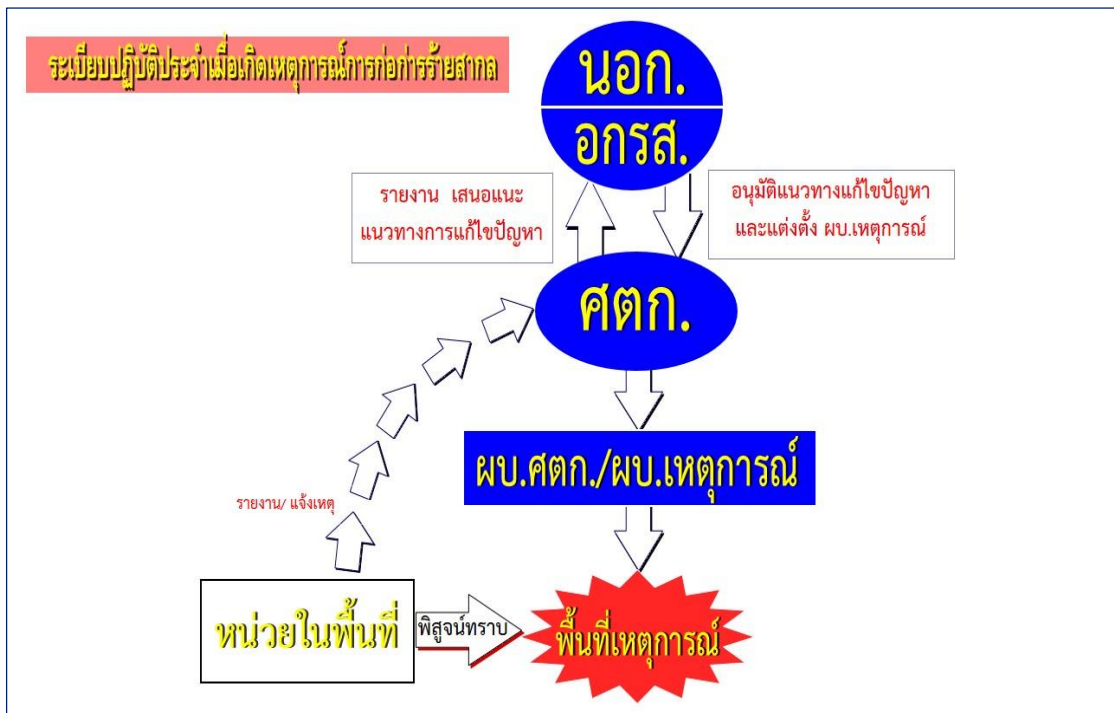
ทั้งนี้ นอก. ยังแต่งตั้งคณะอนุกรรมการอำนาจการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (อก
 รส.) เพื่อทำหน้าที่ศึกษาสถานการณ์ เสนอแนะ แนวทาง และมาตรการในการป้องกันและ
 แก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้ องค์ประกอบ
 ประกอบด้วย 1) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ประธานอนุกรรมการ 2) รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด

(ด้านยุทธการ การข่าว และกิจการพลเรือน) รองประธานอนุกรรมการ 3) เสนาธิการทหาร
 4) รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ 5) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม 6) ผู้แทน
 กระทรวงการคลัง 7) ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ 8) ผู้แทนกระทรวงคมนาคม
 9) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย 10) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ 11) รองเสนาธิการทหาร
 (ด้านยุทธการ การข่าว และกิจการพลเรือน) 12) ผู้แทนกองทัพบก 13) ผู้แทนกองทัพเรือ
 14) ผู้แทนกองทัพอากาศ 15) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 16) ผู้แทนสำนักงาน
 อัยการสูงสุด 17) ผู้แทนกรมขนส่งทางอากาศ 18) ผู้แทนสำนักงานตำรวจสันติบาล
 19) ผู้แทนกรุงเทพมหานคร 20) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านป้องกันปรามการก่อการร้าย
 สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ 21) ผู้แทนบริษัททำอากาศยาน จำกัด (มหาชน)
 22) ผู้แทนการสื่อสารแห่งประเทศไทย 23) ผู้แทน บริษัท ทศท.คอร์ปอเรชั่น จำกัด
 (มหาชน) 24) เจ้ากรมยุทธการทหาร 25) ผู้แทนสภาความมั่นคงแห่งชาติ อนุกรรมการและ
 ผู้ช่วยเลขานุการ (1) 26) ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ อนุกรรมการผู้ช่วยเลขานุการ (2)
 27) ผู้แทนศูนย์รักษาความปลอดภัย อนุกรรมการผู้ช่วยเลขานุการ (3) 28) ผู้แทน
 กองบัญชาการทหารสูงสุด อนุกรรมการผู้ช่วยเลขานุการ (4) 29) หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการ
 ต่อต้านการก่อการร้ายสากล อนุกรรมการผู้ช่วยเลขานุการ (5)¹⁰

การปฏิบัติกรณีการเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล ระเบียบปฏิบัติประจำกรณีเกิด
 เหตุการณ์การก่อการร้ายสากล เมื่อเกิดเหตุการณ์การก่อการร้าย หน่วยในพื้นที่ (ตำรวจ)
 เป็นหน่วยแรกที่เข้าเผชิญเหตุการณ์ ซึ่งเมื่อตรวจพบว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์
 ที่ไม่สามารถดำเนินการได้และหากเป็นเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล จะรายงานให้ศูนย์
 ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล(ศตก.) ทราบเพื่อดำเนินการต่อไป โดย ศตก. จะทำ
 การส่งเจ้าหน้าที่เข้าทำการตรวจสอบและพิสูจน์ทราบว่าเป็นการก่อการร้ายสากลหรือไม่
 หากเป็นการก่อการร้ายสากลจะรายงานให้คณะกรรมการนโยบายและอำนาจการแก้ไข
 ปัญหาการก่อการร้ายสากล (นอก.) และ คณะอนุกรรมการอำนาจการแก้ไขปัญหาการก่อ
 การร้ายสากล (อกรส.) ทราบ

สภาความมั่นคงแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ นอก. จะตรวจสอบร่วมกับหน่วยข่าว
 ที่เกี่ยวข้อง หากเป็นการก่อการร้ายสากล จะทำการจัดการประชุม นอก. เพื่อทำการมอบ
 แนวทางแก้ไขปัญหาฯ โดยจะทำการประกาศยืนยันเป็นการก่อการร้ายสากล และทำการ

แต่งตั้ง ผู้บัญชาการเหตุการณ์ ซึ่งอาจเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบในพื้นที่แล้วแต่สถานการณ์ เพื่อทำการเข้าแก้ไขปัญหา โดยให้ปฏิบัติไปตามนโยบายของ นอภ. คือการใช้มาตรการจากเบาไปหนัก ใช้การเจรจาต่อรองเป็นหลัก หากเหตุการณ์ไม่สามารถยุติได้ให้ใช้กำลังจากหน่วยปฏิบัติการพิเศษ เพื่อเข้าแก้ไขปัญหา หลังจากดำเนินการแก้ไขปัญหาจนเหตุการณ์ยุติ เรียบร้อยแล้วให้ทำการส่งมอบพื้นที่รับผิดชอบให้กับส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป¹¹

ภาพที่ 1 ระเบียบปฏิบัติประจำ กรณีเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วการก่อการร้ายสากลที่อาจจะเกิดขึ้นในประเทศไทยอาจจะยังคงมีอยู่ในเมื่อประเทศไทยยังมีรายได้มาจากการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวดังนั้นการเข้า-ออกประเทศจึงเป็นปัจจัยหนึ่งของผู้ก่อการร้ายที่จะเข้าเพื่อพักพิงและพร้อมที่จะปฏิบัติการเมื่อถึงเวลาอีกทั้งภัยคุกคามรูปแบบใหม่ๆ ในปัจจุบันภัยสามารถดำเนินการได้ในทุกรูปแบบทุกมิติ ดังนั้นหน่วยงานและองค์กรที่มีอยู่ในคณะกรรมการฯ ตลอดจนหน่วยงานทุกภาคส่วนควรจะมีการเตรียมความพร้อมในการรองรับภัยคุกคามและพร้อมที่จะตอบโต้เมื่อมีเหตุการณ์ได้อย่างทันท่วงที รวมถึงการป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายขึ้นในประเทศไทยได้

การบูรณาการหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลของประเทศไทย

จากประสบการณ์การทำงานของผู้วิจัยกับหน่วยงานศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล กองบัญชาการกองทัพไทย ควรมีการบูรณาการหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล และระเบียบปฏิบัติประจำกรณีการเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล เพื่อให้ทันเวลาและรองรับกับสถานการณ์ในรูปแบบต่างๆในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งมีกฎหมายเพื่อรองรับผู้ที่เข้าร่วมปฏิบัติงานรวมถึงหน่วยงานต่างๆ ที่จะเข้ามาทำการสนับสนุนรวมถึงการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานต่างๆ เพื่อจะรองรับภัยคุกคามในทุกๆ ด้านและรวมถึงอำนาจในการสั่งการในการบริหารงานในสภาวะวิกฤตที่จะเกิดขึ้น โดยให้ยังใช้องค์กร นอก.และ อกรส. ซึ่งปัจจุบันมีการเสนอขออนุมัติ ปรับปรุง เปลี่ยนชื่อ เปลี่ยนแปลงภารกิจหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับอำนาจในการบริหารงานให้ทันสมัยในปัจจุบัน การที่จะบูรณาการองค์กรจึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับงานที่เกิดในภาวะปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นการสร้างงานให้ตรงกับบุคลากรที่จะรองรับภารกิจที่เกิดขึ้นใหม่ๆ

“การบูรณาการ” หมายถึง การประสานกลมกลืนกันของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญขององค์กร การบูรณาการที่มีประสิทธิผล เป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) และจะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายในระบบการจัดการผลการดำเนินการมีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียว¹²

“ภัยคุกคาม” หมายความว่า ภาวะหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคง ซึ่งเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง สลับซับซ้อนหากไม่ดำเนินการแก้ไขจะเกิดผลกระทบในวงกว้างต่อความมั่นคงแห่งชาติ¹³

หน่วยงานทั้งภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชนเพื่อเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้าน รวมถึงให้เกิดการระวังป้องกัน พร้อมรองรับ ตอบสนอง และตอบโต้ในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลที่อาจเกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ของประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นการตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ในการสร้างความพร้อมเพื่อสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบและบรรลุปเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตามยุทธศาสตร์และนโยบายการจัดการศึกษากองทัพบกต่อไป จากนโยบายด้านความมั่นคงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กำหนดให้หน่วยงานด้านความมั่นคงแห่งชาติดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ๆ เป็นภัยคุกคามความมั่นคงมีขอบเขตที่กว้างขวาง มีความเชื่อมโยง ซับซ้อน และส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงมากขึ้นภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ประกอบด้วยทั้งที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่เชื่อมโยงกับบริบทโลกในมิติ ต่าง ๆ ทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ในด้านต่างๆ อาทิ เช่น ภัยจากการก่อการร้ายทางด้านไซเบอร์ การก่อการร้ายที่จะเป็นไปในรูปแบบการปะทะกันทางอารยธรรมและความขัดแย้งทางด้านชาติพันธุ์และศาสนายกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศให้มีความพร้อมในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ รวมทั้งสามารถติดตาม ป้องกันแก้ไขและรับมือกับปัญหาความมั่นคงทุกมิติทุกรูปแบบ และทุกระดับแบบบูรณาการให้มีความพร้อมและเพียงพอต่อการป้องกันภัยคุกคามทุกมิติทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง¹⁴

การก่อการร้ายที่ยังคงเป็นภัยคุกคามร้ายแรงและส่งผลกระทบต่อประชาคมโลก ภูมิภาค และประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนปัจจุบันรูปแบบการก่อการร้ายมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งมีความซับซ้อน มีการขยายอิทธิพล แนวคิด และมีการก่อเหตุที่รวดเร็วแต่เกิดผลกระทบอย่างรุนแรง ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องสร้างความพร้อมในทุกๆ ด้านเพื่อรองรับกับภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการก่อการร้าย หรือการก่อการร้ายสากล ในฐานะผู้วิจัยที่ได้เคยร่วมงานกับหน่วยงาน ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากลตั้งแต่ปี 2540-2559 ทำให้มองเห็นว่าหากเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากลขึ้นแล้ว จะพบว่าการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานของทุกๆ หน่วยงานต้องอาศัยคำสั่งที่หน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยต้องกระทำอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งในระบบเดิมๆ ที่ผ่านมา จะต้องมีการประชุมของ นอก. แล้วจึงจะมีคำสั่งในการแต่งตั้ง ผู้บัญชาการเหตุการณ์ เพื่อรับผิดชอบงานทั้งปวงทั้งหมดของการก่อการร้ายนั้นๆ สมช. ในฐานะหน่วยงานทางด้านความมั่นคงกำกับดูแลนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ 2558-2564¹⁵ มี 16 นโยบายที่เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินการในเรื่องการก่อการร้ายสากลได้โดยอาศัยอำนาจด้านความมั่นคงของประเทศ

โดยใช้อำนาจของสภาความมั่นคงแห่งชาติ แก้ไขเหตุวิกฤตแห่งชาติโดยจะมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งปวงให้ความสนับสนุนและความร่วมมือโดยอาศัยอำนาจของสภาความมั่นคงแห่งชาติประกาศภาวะวิกฤตสถานการณ์อันเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งชาติ และแต่งตั้งผู้บัญชาการเหตุการณ์ เพื่อเข้าทำการแก้ไขเหตุการณ์นั้นๆ โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลของประเทศไทยได้ดังภาพ

การพัฒนาหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล ในปัจจุบันมีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากลดำเนินการโดยจะมีการฝึกแผนเผชิญเหตุรูปแบบการเกิดการก่อการร้ายสากลจากภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ อาทิ การก่อการร้ายทางด้านไซเบอร์ การก่อการร้ายทางทะเล การก่อการร้ายในการปล้นยึดอากาศยาน การก่อการร้ายในสถานการณ์การจัดการประชุมสัมมนาและหรือการประชุมระดับผู้นำต่างประเทศ ฯลฯ ที่ผ่านมาสภาความมั่นคงแห่งชาติได้กำหนดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (Crisis Management Exercise : C-MEXC) ในทุกๆปี โดยประเด็นปัญหาเรื่องการก่อการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลจะมีกำหนดการฝึกเพื่อการเตรียมความพร้อมทุกๆด้านให้สามารถรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในทุกรอบ 3 ปี¹⁶

เพื่อให้ประเทศไทยมีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลและ เป็นไปตาม นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับภัยคุกคามได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ กองบัญชาการกองทัพไทย โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย สากล ทำการพัฒนาขีดความสามารถให้มีความพร้อม ที่ผ่านมามีได้จัดการฝึกกรม/ผสมกับ เหล่าทัพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และมิตรประเทศอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังได้เชิญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการฝึกอบรม “ด้านการบริหารวิกฤตการณ์” เพื่อเสริมสร้าง ประสบการณ์และแลกเปลี่ยนความรู้ให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมจากทุกภาคส่วน

ในปีนี้เป็นประเทศไทยเป็นประธานอาเซียน สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และ กองบัญชาการกองทัพไทย จึงได้ร่วมกันจัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี 2562 เพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น โดยมุ่งเน้น การให้ความรู้ ความเข้าใจ ในการบริหารเหตุการณ์วิกฤตที่เกิดจากการก่อการร้ายสากล รวมทั้งภัยพิบัติที่เกิดจาก เหตุการณ์ก่อการร้าย ให้แก่ผู้บริหารระดับสูงจนถึงระดับผู้ปฏิบัติ อาทิเช่น ผู้ว่าราชการ จังหวัดทั่วประเทศ กองทัพภาคที่ 1 - 4 ผู้บัญชาการตำรวจภาค 1 - 9 ผู้บังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัดทั่วประเทศ และหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมเชิง ปฏิบัติการในขั้นตอนการบริหารเหตุการณ์ การควบคุมบังคับบัญชา และการประสานงาน โดยเฉพาะ ผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ที่อาจจะต้องเป็น ผู้บริหารเหตุการณ์/ผบ.เหตุการณ์ ในฐานะหน่วยเผชิญเหตุขั้นต้น (First Responder) เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถร่วมปฏิบัติงานภายใต้สภาวะวิกฤตให้บรรลุภารกิจได้อย่างมี ประสิทธิภาพ การฝึกมีกำลังพลที่เข้าร่วมการฝึกฯ จำนวนทั้งสิ้น 1,670 นาย โดยมี รูปแบบการฝึก ประกอบด้วย การฝึกปรับมาตรฐานการปฏิบัติของหน่วยปฏิบัติการทาง ยุทธวิธี และหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติการทางยุทธวิธี การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ แบบ การแก้ปัญหาบนโต๊ะ (Table Top Exercise) การประชุมเชิงปฏิบัติการและการฝึกปัญหา ที่บังคับการ หรือ CPX ของส่วนต่าง ๆ ภายในกองบัญชาการเหตุการณ์ และการฝึกและ การสาธิตการปฏิบัติการทางยุทธวิธี ประกอบด้วย การปฏิบัติการต่อที่หมายสิ่งปลูกสร้าง การปฏิบัติการต่อต้านอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง การปฏิบัติต่อที่หมายเรือ เพื่อทดสอบ กลไกการควบคุมสั่งการ การปฏิบัติการในทะเลและชายฝั่ง การบรรเทาสาธารณภัยและ

ช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยทางน้ำ ซึ่งเกิดจากการก่อการร้าย และการปฏิบัติการไล่ติดตามและหยุดยั้งการหลบหนีด้วยอากาศยาน

การฝึกฯ การทำให้หน่วยงานและบุคลากรมีการพัฒนาระบบเตรียมพร้อม และการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจถึงกระบวนการประสานงาน ประสานแผน และการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการ สร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันที่เข้มแข็งในอนาคต ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศมีความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามจากการก่อการร้าย และภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

บทสรุป

จากการศึกษาเห็นได้ชัดว่าปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของโลกได้มีการพัฒนาถึงรูปแบบการก่อการร้ายได้ในทุกมิติและทุกเวลา เพื่อเป็นการบูรณาการก่อการร้ายสากลให้สามารถรองรับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ และมีกฎหมายรองรับเห็นควรให้ สภา มช. เป็นองค์กรที่แก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลในระดับนโยบาย มีเตรียมความพร้อมของกองทัพและหน่วยที่เกี่ยวข้อง ให้พร้อมที่จะเป็นหน่วยป้องกันและเข้าแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล และพร้อมที่จะทำการตอบโต้เมื่อมีภัยคุกคามการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับภัยคุกคามสามารถ ดำเนินการฝึกให้มีความคุ้นเคย หากเมื่อเกิดเหตุการณ์จะปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดเวลา โดยเฉพาะในปัจจุบันภัย ยุคศตวรรษที่ 21 ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ อาจเกิดขึ้นในทุกๆ ห้วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้าน เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทำให้ประเทศไทยจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับภัยคุกคามและพร้อมที่จะทำการตอบโต้หากมีเหตุที่เกิด โดยองค์กรหลักในการปฏิบัติได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล ซึ่งจะมีหน่วยในการเตรียมพร้อมและตอบโต้ ประกอบด้วย หน่วยปฏิบัติการพิเศษเหล่าทัพและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยระดับนโยบายจะมี สภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อแก้ไขเหตุวิกฤตการณ์แห่งชาติ ซึ่งมานายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และมีหน่วยงานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านความมั่นคงและอื่นๆที่เกี่ยวข้องทั้งปวงเพื่อทำการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการบูรณาการก่อนการรื้อซากลควรให้ สภา มช. เป็นองค์กรที่แก้ไขปัญหาการก่อการรื้อซากลในระดับนโยบาย นอก. และ อกรส. เป็นคณะกรรมการ/อนุกรรมการที่ดูแลงานด้าน การต่อต้านการก่อการรื้อซากล ต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ศตก. เป็นหน่วยเตรียมความพร้อมเพื่อแก้ไขปัญหาการก่อการรื้อซากล และพร้อมที่จะทำการตอบโต้เมื่อมีภัยคุกคาม / (ศตก. ขึ้นตรง สมช. หรือไม่อย่างไร) มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ดำเนินการฝึกให้มีความคุ้นเคย หากเมื่อเกิดเหตุการณ์จะปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านความมั่นคงซึ่งมีนโยบายกำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยขับเคลื่อนตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติมุ่งเน้นให้ประเทศมีความมั่นคงปลอดภัย เอกราขอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อย เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในด้านการบูรณาการหน่วยงานด้านการต่อต้านการก่อการรื้อซากลของประเทศไทย เพื่อให้สภาความมั่นคงแห่งชาติ มีการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับและตอบสนองภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ในปัจจุบันและอนาคต สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในทุกเวลา และสถานที่ ทำให้ประเทศมีความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามจากการก่อการรื้อซากล และภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป